

Rijeð dekana

Autor Branko Šimat
Monday, 08 February 2016

Poštovani nastavnici, suradnici, zaposlenici i studenti, sve vas s veseljem pozdravljam povodom devedesetosme obljetnice postojanja i djelovanja našeg Medicinskog fakulteta i želim svima čestit Božić i sve najbolje u nastupajućoj 2016. godini. Zagrebačko Sveučilište koje je već stoljećima najvrednija i najjača kulturna i intelektualna odrednica civilizacijskog dostignuća i prepoznatljivosti Hrvatske, hrvatskog naroda i svih građana Hrvatske, tek s osnutkom Medicinskog fakulteta postaje zaokruženom cjelinom.

Poštovani nastavnici, suradnici, zaposlenici i studenti, sve vas s veseljem pozdravljam povodom devedesetosme obljetnice postojanja i djelovanja našeg Medicinskog fakulteta i želim svima čestit Božić i sve najbolje u nastupajućoj 2016. godini. Zagrebačko Sveučilište koje je već stoljećima najvrednija i najjača kulturna i intelektualna odrednica civilizacijskog dostignuća i prepoznatljivosti Hrvatske, hrvatskog naroda i svih građana Hrvatske, tek s osnutkom Medicinskog fakulteta postaje zaokruženom cjelinom. Želim podsjetiti kako naša ustanova predstavlja nemjerljivu vrijednost za Hrvatsku i sve ljude koji u njoj žive jer liječnički fakultet na hrvatskome jeziku omogućuje izobrazbu generacija i generacija hrvatskih liječnika i medicinskih sestara od diplomske razine do najviših akademskih i specijalističkih razina. U proteklih 98 godina postojanja, u više ili manje teškim vremenima, Medicinski fakultet sa svojim djelatnicima uvijek je obavio svoju zadaću na najvišoj razini za dobrobit života i zdravlja stanovnika Hrvatske. Zahvaljujući poglavito našoj ustanovi, hrvatska je medicina po mnogim parametrima bila i jest iznadprosječno uspješna i međunarodno uočljiv segment hrvatske znanosti i općenito stvaralaštva.

Novi Dekanski kolegij koji je prvog listopada preuzeo upravljanje Fakultetom predstavlja kontinuitet rada prijašnjeg Dekanskog kolegija (promijenjena su samo dva prodekana; životopisi članova Dekanskog kolegija predstavljeni su u ovom broju časopisa). Stoga program rada Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu za mandatno razdoblje od 2015./16. do 2017./18. omogućuje da Fakultet sačuva postojeći ugled, ostvari daljnji napredak u svom ustroju, te osigura stabilno financiranje kako bi i dalje napredovao u znanstveno-nastavnom pogledu. Naime, u našoj državi nedostaje liječnika, te stoga fakultet, kao vodeći i najveći medicinski fakultet u Republici Hrvatskoj, ima najvažniju ulogu u rješavanju problema nedostatka zdravstvenog kadra od razine doktora medicine, preko specijalista i subspecijalista svih struka, do sveučilišnih nastavnika iz područja biomedicine. Program rada novog Dekanskog kolegija dostupan je na intranetu, te ovdje nije potrebno iznositi detalje. No želim istaknuti neke ključne probleme koje bismo uskoro trebali jako ublažiti i riješiti.

Najizraženiji problem je nedostatak većeg broja suradnika i nastavnika u kumulativnom radnom odnosu za izvođenje naših zahtjevnih nastavnih programa kako na integriranom studiju medicine i diplomskom studiju sestrinstva tako i na doktorskim i velikom broju specijalističkih studija (namjeravamo organizirati nastavu na 49 specijalističkih i subspecijalističkih programa i još 6 poslijediplomskih studija bez specijalizacije). Stalna aktivna suradnja sa službama Sveučilišta, te preko Sveučilišnog razvojnog koeficijenta (koristi se za dobivanje suglasnosti za zapošljavanje 14 novih djelatnika (uporaba tzv. "razvojnih koeficijenata") kroz radna mjesta visokih asistenata/poslijedoktoranata i docenata. Očekujemo da ćemo u sljedećem razdoblju na sličan način omogućiti ulazak u sustav još 30-40 mladih liječnika i znanstvenika kako bismo akutno riješili kadrovske probleme i na klinici i na pretklinici. Iznimno je važno u sklopu ovoga sustava omogućiti kadrovsku obnovu i dodatno omogućiti stimulativna napredovanja u zvanjima na svim katedrama na kojima bi moglo doći do problema u izvođenju nastave zbog skorog odlaska u mirovinu kvalitetnih stručnjaka s najvišim akademskim zvanjima. Osim toga, među našim profesorima postoje i najaktivnije ugledne profesore, ovisno o njihovim željama i mogućnostima koje nam pravilnici dopuštaju, zadržati u znanstveno-nastavnom procesu i životu Fakulteta.

Problem kumulativnog radnog odnosa, specifičan za medicinske i stomatološke studije, nije riješen i zakonodavno posljednjih desetak godina. Taj problem se na našem fakultetu dodatno pogoršao ovo ljeto zbog preustroja naše najveće i najvažnije kliničko-nastavne baze KBC Zagreb. No, slijedom niza razgovora između Uprave KBC Zagreb i Dekanskog kolegija Fakulteta nađeno je prijelazno rješenje i sastavljen je tekst radnih ugovora koji bi zadovoljili obje strane do konačnog rješenja kumulativnog radnog odnosa (naime, prijedlog konačnog rješenja bio je postignut na zajedničkim sastancima dekana svih medicinskih i stomatoloških fakulteta, ravnatelja svih KBC-a u RH s ministrima rada, zdravlja, znanosti obrazovanja i sporta, te se očekuje najskorije ozakonjenje tog prijedloga nakon uspostave nove Vlade RH). Nadam se kako ćemo to prijelazno rješenje uskoro predstaviti svim kumulativnim djelatnicima, tj. svim zajedničkim zaposlenicima KBC Zagreb i Medicinskog fakulteta. Namjeravamo i ubuduće nastaviti ovaj način zajedničke suradnje Dekanskog kolegija i Uprave KBC-a u rješavanju problema naših ustanova i djelatnika, te novim sporazumima i uspostavom zajedničkih centara još više ojačati i funkcionalno povezati naše ustanove.

Dekanski kolegij će posebnu pažnju posvetiti omogućavanju boljih uvjeta za znanstveno-stručni rad kako bi naša ustanova zadržala iznadprosječnu produktivnost i znanstvenu izvrsnost unutar Sveučilišta i RH. S velikim ponosom ističem da je naša ustanova sjedištem dvaju znanstvenih centara izvrsnosti: Znanstvenog centra izvrsnosti za reproduktivnu i regenerativnu medicinu (direktori su prof.dr.sc. Davor Ježek i akademik Slobodan Vukičević) i Znanstvenog centra izvrsnosti za temeljnu, kliničku i translacijsku neuroznanost (direktor prof.dr.sc. Miloš Judaš). U prethodnim izdanjima našeg časopisa detaljno smo prikazali osnutak, djelovanje i

znanstvenu povezanost Znanstvenog centra izvrsnosti za reproduktivnu i regenerativnu medicinu. Ovo božićno izdanje našeg časopisa posvećeno je 25-oj godišnjici naše značajne podružnice Hrvatskog instituta za istraživanje mozga (HIIM) koji je sjedište Znanstvenog centra izvrsnosti za temeljnu, kliničku i translacijsku neuroznanost. Naši neuroznanstvenici, zbog multidisciplinarnosti neuroznanosti, surađuju s najvećim brojem sastavnica Sveučilišta i našim i međunarodno značajnim znanstvenim institucijama i pojedincima. Time je postignuto da naš HIIM predstavlja poticajnu akademsku sredinu u kojoj se blisko povezuju rezultati temeljnih istraživanja za poboljšanje terapijskih i dijagnostičkih pristupa bolesnicima s bolestima živčanog sustava. O detaljima rada HIIM-a možete čitati u ovom broju časopisa, ali želim istaknuti kako su neuroznanstvenici našeg Fakulteta publicirali gotovo 600 radova u časopisima s visokim imbenicima odjeka uz 12703 citata, što je izniman doprinos međunarodnoj prepoznatljivosti naše ustanove i Sveučilišta u Zagrebu.

Naravno, osim ovih, imamo podosta dobrih vijesti koje pristaju uz nastupajuće predblagdansko vrijeme. Tijekom rujna održano je deset promocija naših novih doktora medicine, a u travnju su održane i dvije promocije magistara sestrištva. Na tim promocijama prenijeli smo najvažnije poruke, poglavito one vezane uz Hipokratovu prisegu, koja se nikada ne smije prekriti. Također smo poručili našim novim doktorima medicine i magistrima sestrištva da u svom budućem životu trebaju ustrajati u radu, učenju i čestitosti kako bi postali vrhunski profesionalci koji su od nemjerljive važnosti za razvoj našeg društva i Hrvatske. Svi relevantni segmenti društva trebali bi zajedno sa nama učiniti sve da ti mladi stručnjaci ostanu u Hrvatskoj, tim više što se iz godine u godinu suočavamo s nedovoljnim brojem zdravstvenih djelatnika.

Budući da će naš Fakultet 17. prosinca 2017. slaviti stotu obljetnicu svoga postojanja, novi Dekanski kolegij je, zajedno s Odborom za njegovanje tradicije Medicinskog fakulteta, već pokrenuo neke važne aktivnosti. U obilježavanju te godišnjice uključit će se više sastavnica Sveučilišta, a poglavito umjetničke akademije koje bi pripomogle u režiji, scenografiji, vizualnoj prepoznatljivosti, te muzičkoj i umjetničkoj kvaliteti proslave. Hrvatska pošta je odobrila objavu prigodne poštanske marke, a u osnivanju je i uređivački odbor monografije koja bi prikazala stogodišnje djelovanje Fakulteta, te odbor za osmišljavanje obilježavanja tog važnog događaja kroz prigodne izložbe (npr. Udžbenici i priručnici Medicinskog fakulteta), simpozije, kongrese i druga događanja.

Tijekom prošle kalendarske godine promoviran je veći broj novih udžbenika i priručnika čiji su autori uglavnom naši nastavnici i koji olakšavaju i unapređuju usvajanje sve veće količine novih medicinskih znanja. Kvaliteta tih nastavnih tekstova dodatno pokazuje visoku stručnost djelatnika našeg Fakulteta. Posebno želim istaknuti izdavanje monografije Hrvatski sanitet tijekom srpsko-crnogorske agresije na Republiku Hrvatsku 1990.-1995. (glavni urednik prof. dr. sc. A. Hebrang) čije je predstavljanje obavljeno 17.11.2015 u Vukovaru. U monografiji je jasno istaknuta uloga Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u Domovinskom ratu. Zaposlenici Medicinskog fakulteta u Zagrebu bili su uključeni u sve segmente rada Glavnog sanitetskog stožera RH i dali su izniman doprinos organizaciji saniteta i GSSRH, stručnom radu i smjernicama u radu zdravstvenih timova, osobito u stručno-znanstvenom vrednovanju rezultata rada. Na temelju takvih analiza rezultata donosile su se odluke o organizacijskim poboljšanjima. U Odjelu za informiranje, istraživanje i medije GSSRH bili su pretežito zaposlenici Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Temeljem sporazuma s Ministarstvom zdravstva njegov Odjel za informiranje, istraživanje i medije je poslije prerastao u Centar za razvoj informacijskog sustava za krizna stanja Medicinskog fakulteta koji i danas djeluje. Medicinski fakultet je dao nemjerljiv doprinos radom djelatnika u svojim kliničkim nastavnim bazama kroz edukaciju zdravstvenih djelatnika i liječenjem najvećeg broja ranjenika. Poseban doprinos dala je studentska podstožerna postrojba u sklopu koje je djelovalo više od sto studenata Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i koji su radili na ubrzanju edukaciji civila i vojnika u pružanju prve pomoći, te u prikupljanju podataka i svjedočanstava od prognanih i razmijenjenih zatvorenika srpskih logora. Analiza rezultata rada hrvatskog saniteta koja predstavlja posebnu vrijednost monografije, pokazuje da je smrtnost ranjenika u Domovinskom ratu (ukupna smrtnost 1,49%) bila među najmanjima od onih poznatih iz svjetske literature. Ovaj rezultat je posljedica nekoliko ključnih čimbenika. Prvo, to je posljedica visoke motiviranosti hrvatskih liječnika i drugih zdravstvenih suradnika koji su često bili uz prvu crtu bojišta i u velikom postotku bili prvi koji su pružali hitnu pomoć pri ranjavanju. Osim toga, zasigurno je posebna organizacija saniteta uz povezanost mobilnih kirurških ekipa i ratnih bolnica po principima jedinstvenog civilno-vojnog saniteta bitno doprinijela ovom smanjenju smrtnosti ranjenika. Medicinski fakultet za posebna dostignuća u etičnosti i humanosti dodjeljuje nagradu "Medicina" kako bi se stalno promicala etična vrijednost i stoga su mnoge ratne bolnice čiji je nemjerni doprinos opisan u ovoj monografiji dobile tu nagradu.

Kao što je to bilo u teškim vremenima u povijesti Hrvatske, tako će i ubuduće Fakultet ostvarivati najviše standarde struke, znanosti i nastave i boriti se za materijalnu i kadrovsku osnovu da to ostvari kako bi obrazovao i odgojio nove generacije zdravstvenih djelatnika na koje društvo u cjelini može samo biti ponosno. Stalan kvalitetni rad u povjerenstvima i odborima Fakulteta našeg nastavnog i nenastavnog osoblja jamstvo je da to možemo ostvariti i u nepovoljnim uvjetima. U proteklih šest godina u kojima je Fakultet bio opterećen i kadrovskim i financijskim problemima, naša je ustanova prošla čak četiri međunarodne evaluacije (ocijenjeni smo samo najvišim ocjenama). Dobili smo Certifikat za kvalitetu u europskom prostoru znanosti i visokoga školstva 2013., te CeQuint-Certifikat za kvalitetu internacionalizacije 2015. godine. Prije mjesec dana dobili smo novu dopusnicu od Agencije za vrednovanje visokog obrazovanja RH. Dakle, našem Fakultetu u budućem razdoblju želimo ne samo da opstane na dostignutoj kvaliteti nego da se i dalje razvija i napreduje.

Svima Vama, dragi èitatelji, nastavnici, suradnici, zaposlenici i studenti, kao i Vašim obiteljima želim èestit Božić, te puno sreæe, zdravlja i osobnih uspjeha u novoj, 2016. godini.

S poštovanjem,
Vaš dekan
prof.dr.sc. Marijan Klarica